

Nr 240.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående anslagsmedel till frivilliga skytteväsendets befrämjande för budgetåret 1940/41; given Stockholms slott den 3 maj 1940.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att biträda det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Per Edvin Sköld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 3 maj 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Efter gemensam beredning med chefen för finansdepartementet anför chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Sköld:

I statsverkspropositionen till årets riksdag har Kungl. Maj:t under fjärde huvudtiteln, punkten 27, föreslagit riksdagen att till det frivilliga skytteväsendets befrämjande för budgetåret 1940/41 anvisa ett anslag av 470,000 kronor. Nämnade förslag grundades på en av skytteförbundens överstyrelse den 21 juni 1939 avlåten skrivelse, däri överstyrelsen hemställt om anvisande för nästkommande budgetår av det nämnda beloppet, 470,000 kronor, eller samma belopp som av 1939 års lagtima riksdag anvisades å riksstaten för

innevarande budgetår. Erinras må, att anslaget ifråga före budgetåret 1932/33 utgick med samma belopp som det nyssnämnda, men att anslaget därefter under flera budgetår utgick med väsentligt lägre belopp för att först efter 1936 års försvarsbeslut efter hand stiga till det nuvarande beloppet.

Efter det skytteförbundens överstyrelsens förslag till anslagsäskande för nästkommande budgetår avgavs, hava anspråken på medel till skytterörelsens främjande kraftigt stegrats. Detta har såvitt angår innevarande budgetår tagit sig uttryck i två särskilda framställningar till riksdagen om förstärkning av skytteanslaget för detta budgetår. Sålunda framlades genom propositionen nr 19 till 1939 års urtima riksdag förslag om en ytterligare medelsanvisning för ifrågavarande ändamål av 75,000 kronor, varjämte genom propositionen nr 82 till innevarande års riksdag hemställdes om anvisande å tilläggsstat II till riksstaten för budgetåret 1939/40 av 325,000 kronor till förstärkning av skytteanslaget. Båda de nämnda förslagen hava av riksdagen bifallits. För innevarande budgetår har sålunda för ändamålet anvisats ett sammanlagt belopp av $(470,000 + 75,000 + 325,000 =)$ 870,000 kronor.

Med dessa utgångspunkter är det uppenbart, att det anslagsbelopp, som av Kungl. Maj:t i enlighet med överstyrelsens ursprungliga hemställan äskats av riksdagen för nästkommande budgetår, kommer att visa sig helt otillräckligt. Verksamheten inom den frivilliga skytterörelsen har nämligen alltsedan krigsutbrottet hösten 1939 undergått en utomordentlig stegring, som tagit sig uttryck dels i ökad anslutning till de befintliga skytteföreningarna och dels i bildande av nya och återupplivande av äldre, nedlagda föreningar på många håll. I sistnämnda hänseende må allenast omnämnas, att hittills under innevarande kalenderår icke mindre än cirka 250 nya eller återupplivade skytteföreningar blivit anmälda hos skytteförbundens överstyrelse för inregistrering.

Vid bedömande av frågan om det med hänsyn till det sagda föreliggande anslagsbehovet till skytterörelsens befrämjande för nästkommande budgetår har man att särskilja de utgifter som sammanhånga med själva verksamhetens bedrivande (organisationskostnader, understöd åt skytteföreningarnas verksamhet m. m.) samt de utgifter som hänföra sig till ordnande av skjutbanor. De förra utgifterna äro i viss mån av löpande karaktär och anslagsbehovet för deras täckande är i huvudsak beroende på omfattningen av skytteverksamheten, anslutningens storlek o. d. Utgifterna för skjutbanors ordnande äro däremot mera av engångsnatur, även om det anslagsbelopp, som härför årligen avsetts, kunnat hållas rätt konstant. Med ett skytteanslag av 470,000 kronor har sålunda ett belopp av cirka 68,000 kronor i allmänhet kunnat avses för bidrag till skytteföreningarna för skjutbanors ordnande. Enligt vad jag inhämtat kan emellertid med sistnämnda belopp allenast en ytterst ringa del tillgodoses av de många krav på bidrag till ordnande av skjutbanor, som på sista tiden framförts till skytteförbundens överstyrelse. Att kraven så väsentligt stegrats sammanhänger främst med det förhållandet, att ett så avsevärt antal skytteföreningar nybildats eller återuppstått.

På grund av det anförda ligger den tanken nära till hands att i anslags-hänseende särskilja de två ändamålsgrupperna, så att dels, såsom fallet är för närvarande, ett obetecknat anslag anvisas för understöd åt den frivilliga skytteverksamheten och dels ett särskilt anslag av reservationsanslags natur anvisas för bidrag till ordnande av skjutbanor. En sådan anordning skulle vara till fördel i varje fall under nästkommande budgetår, då såsom av det sagda framgår synnerligen betydande anspråk på bidrag av engångsnatur till skjutbanors ordnande äro att förvänta. Det förra anslaget skulle då ställas till överstyrelsens förfogande på samma sätt som hittills att helt disponeras av överstyrelsen i enlighet med av Kungl. Maj:t angivna riktlinjer. Anslaget till skjutbanors anordnande förutsättes likaledes skola få disponeras av överstyrelsen, men först efter framställningar efter hand till Kungl. Maj:t med angivande av de bidragsbelopp för ändamålet, som enligt överstyrelsens mening böra utgå till de särskilda föreningarna. Kungl. Maj:t skulle med andra ord ifråga om bidragen till skjutbanors ordnande förbehålla sig en mera fortlöpande kontroll över medlens användning.

För bedömande av vilka anslagsbelopp som skulle erfordras för de två ändamålsgruppernas tillgodoseende under nästa budgetår har jag låtit införskaffa viss utredning genom skytteförbundens överstyrelse. Denna utredning pekar hän på att för understöd åt den frivilliga skytteverksamheten såsom sådan skulle erfordras ett belopp av cirka 675,000 kronor och för skjutbanors ordnande ett belopp av cirka 775,000 kronor.

På grund av det anförda och med hänsyn till den stora betydelse för landets försvarsberedskap, som enligt vad erfarenheten giver vid handen en högt uppdriven allmän skjutskicklighet måste sägas äga, anser jag mig böra tillstyrka, att det förut till riksdagen avgivna anslagsäskandet för det frivilliga skytteväsendets befrämjande för nästa budgetår på det sätt ändras, att anslaget till frivilliga skytteväsendets befrämjande upptages med 675,000 kronor i stället för förut angivna 470,000 kronor och att ett särskilt reservationsanslag av 775,000 kronor äskas till bidrag till skjutbanors ordnande.

Under åberopande av det anförda och då proposition i ärendet jämlikt § 54 riksdagsordningen torde kunna avlåtas utan hinder av att den för propositioners avlämnande till riksdagen i allmänhet stadgade tiden gått till ända, får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte — med ändring av Sitt i statsverkspropositionen till 1940 års riksdag under fjärde huvudtiteln, punkten 27, gjorda förslag — föreslå riksdagen

att å riksstatens fjärde huvudtitel för budgetåret 1940/41
anvisa

dels till *Frivilliga skytteväsendets befrämjande*
ett anslag av kronor 675,000;

dels ock till *Bidrag till skjutbanors ordnande*
ett reservationsanslag av kronor 775,000.

Till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan behagar Hans Maj:t Konungen lämna bifall samt förordnar, att proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar, skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

K. G. Linden.
